

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

25 SEPTEMBRE 1945.

PROPOSITION DE LOI

accordant un témoignage de reconnaissance aux militaires de la guerre 1940-1945 ayant effectivement combattu dans les rangs de l'armée belge ou dans ceux des armées alliées, aux marins belges ayant navigué et aux résistants.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

A l'issue de la guerre de 1914-1918, il a été accordé aux militaires combattants ou assimilés, un témoignage de reconnaissance représenté par le versement d'une indemnité pécuniaire sur la base des chevrons de front obtenus au cours de la campagne.

Un arrêté royal du 24 juin 1916 avait institué un insigne spécial appelé « Chevrons de Front » aux militaires qui exposaient leur vie dans les tranchées. Le premier chevron était accordé pour 18 mois de présence réelle et les suivants pour chaque période supplémentaire de six mois. Une absence de quatre mois pour une blessure ou de six mois pour plusieurs blessures comptaient comme présence réelle au combat.

Un arrêté royal du 20 février 1917 octroya les chevrons à tous les militaires de l'armée de campagne et réduisit à douze mois le temps exigé pour l'octroi du premier chevron.

Dès après la rentrée du gouvernement à Bruxelles, diverses extensions de la loi (25-8-1919 et 2-7-1923) en complétèrent la portée. Les chevrons furent alors accordés pour tout le temps passé à l'armée de campagne ou dans des unités et organismes cantonnés en Belgique non occupée ou dans certaines régions françaises proches du front quoique n'appartenant pas à l'armée de campagne ainsi que pour le temps passé dans un service à l'arrière, pour

25 SEPTEMBER 1945.

WETSVOORSTEL

waarbij een blijk van dankbaarheid wordt verleend aan de militairen van den oorlog 1940-1945 die werkelijk hebben gestreden in de rangen van het Belgisch leger of in deze van de geallieerde legers, aan de Belgische zeelieden die gevaren hebben en aan de leden van den Weerstand.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Na afloop van den oorlog 1914-1918, werd aan de strijdende militairen of gelijkgestelden, als blijk van dankbaarheid, een geldelijke vergoeding verleend op basis van de tijdens den veldtocht verkregen frontstrepen.

Bij Koninklijk besluit van 24 Juni 1916 werd een bijzonder onderscheidingsteeken, « Frontstrepen » geheeten, ingevoerd, te verleen en aan de militairen die hun leven in de loopgraven blootstelden. De eerste streep werd verleend voor 18 maanden werkelijke aanwezigheid en de volgende, voor ieder bijkomend tijdperk van 6 maanden. Een afwezigheid van 4 maanden, wegens een verwonding of van 6 maanden, wegens verscheidene verwondingen, telde als werkelijke aanwezigheid op het front.

Bij Koninklijk besluit van 20 Februari 1917 werden de strepen verleend aan al de militairen van het veldleger en de tijd die vereischt werd voor de toekenning van de eerste streep, werd tot 12 maanden teruggebracht.

Onmiddellijk na den terugkeer van de Regeering te Brussel werd de draagwijzde van de wet herhaaldelijk uitgebreid (25-8-1919 en 2-7-1923). De strepen werden dan toegekend voor al den tijd doorgebracht in het veldleger of in eenheden en organismen die, hoewel zij niet tot het veldleger behoorden, gekantonneerd waren in onbezet België of in sommige dicht bij het front gelegen streken van Frankrijk, evenals voor den tijd doorgebracht in een dienst

les blessés et malades et pour les militaires retirés du front en raison de leurs connaissances spéciales ou des nécessités du moment. Enfin, le chevron en cours était accordé aux prisonniers capturés après avoir usé de tous les moyens de défense mis à leur disposition.

Voyons maintenant quels étaient les avantages pécuniaires impartis aux militaires porteurs de ces chevrons de front: il leur fût attribué une allocation insaisissable de 75 fr. par mois de service effectif accompli au front, entre le 1er août 1914 et le 11 novembre 1918 ou une allocation insaisissable de 50 fr. par mois de service accompli, entre les dates précitées, à l'arrière.

Voilà donc l'essentiel des conditions à remplir pour l'obtention des chevrons de front ainsi que le montant des indemnités pécuniaires y attachées.

Pour la guerre de 1940-1945, nous nous trouvons devant une situation essentiellement différente. Et cependant, nous avons des combattants qui ont fait bravement leur devoir et qui, de ce fait, méritent que la Nation leur décerne un témoignage particulier de reconnaissance.

Plusieurs périodes et plusieurs cas différents peuvent être considérés.

D'abord la campagne des dix-huit jours, au cours de laquelle certaines unités et certains militaires ont combattu avec une indéniable vaillance. Il importe, à leur sujet, qu'une minutieuse enquête soit faite à propos de chaque cas, de manière à éviter les injustices et pour éviter que soit proclamé publiquement un témoignage de reconnaissance à des fuyards.

Nous avons ensuite les Belges mobilisés en Afrique qui ont participé à de glorieuses campagnes en Abyssinie et ailleurs ainsi que les Belges de l'étranger qui ont été rappelés en Grande-Bretagne pour constituer l'embryon de la nouvelle armée belge. Il est inutile de rappeler ici les fastes de la Brigade de la libération qui mérite une mention toute particulière.

Il y a les nombreux évadés des territoires occupés qui ont réussi, au péril de leur vie, à gagner l'Angleterre ou qui ont échoué dans les bagnes de Belgique, de France, d'Espagne ou d'Allemagne. Ces vaillants qui ne voulaient pas céder ont certes aussi droit au témoignage reconnaissant du pays.

Il y a aussi les marins belges de la marine marchande et de la marine militaire qui ont servi sur mer héroïquement au prix de très grands sacrifices rendant des services inappréciables, moraux et matériels à la Belgique et à sa Colonie, contribuant ainsi très honorablement, à l'effort de guerre des Nations Unies.

Il y a enfin tous les Belges qui ont pris leurs responsabilités en menant la lutte sourde contre l'envahisseur, en entamant une action pour entretenir l'esprit de résistance dans le pays, soit dans le domaine de la Presse clandestine, des renseignements, du sabotage ou des forces armées. Un grand nombre de ceux-ci ont payé de leur vie et de leur liberté cette action au service du Front Intérieur.

achter het front, aan de gewonden en zieken en aan de militairen die wegens hun bijzondere kennis of de noodwendigheden van het oogenblik, van het front waren teruggetrokken. De streep werd, ten slotte, toegekend aan de krijgsgevangenen die slechts werden gevangen genomen na alle middelen van verdediging te hebben uitgeput.

Welke waren nu de geldelijke voordeelen die aan de militairen, houders van frontstrepen, werden toegekend: er werd hun een niet voor beslag vatbare toelage verleend van 75 frank per maand werkelijken dienst op het front tusschen 1 Augustus 1914 en 11 November 1918, of een niet voor beslag vatbare toelage van 50 frank per maand dienst, tusschen voormelde data, achter het front.

Dit zijn de hoofdvorwaarden vereischt voor het verkrijgen van de frontstrepen en de daaraan verbonden geldelijke vergoedingen.

Wat den oorlog 1940-1945 betreft, bevinden wij ons voor een volstrekt verschillenden toestand. En nochtans zijn er strijders die hun plicht hebben gedaan en, om die reden, recht hebben op een bijzonder blijk van dankbaarheid vanwege de Natie.

Er kunnen verschillende tijdperken en gevallen in aanmerking worden genomen.

Vooreerst, de achttiendaagsche veldtocht tijdens welken sommige eenheden en militairen met een onloochenbare dapperheid hebben gestreden. In dit verband, is het van belang ieder geval nauwkeurig te onderzoeken, ten einde onrechtvaardigheden te vermijden en tevens dat vluchtelingen een openbaar blijk van erkentelijkheid zouden ontvangen.

Vervolgens, hebben wij de in Afrika gemobiliseerde Belgen die aan roemrijke veldtochten in Abessinië en elders hebben deelgenomen, evenals de Belgen in 't buitenland die in Groot-Brittannië onder de wapens werden geroepen, om er de eerste kern van het nieuw Belgisch leger te vormen. Het is onnoodig hier te herinneren aan de luisterrijke daden van de Brigade der Bevrijding, die een heel bijzondere vermelding verdient.

Er zijn de talrijke ontsnaptten uit de door den vijand bezette gebieden, die, op gevaar van hun leven, er in slaagden Engeland te bereiken of in de bagno's in België, Frankrijk, Spanje of Duitschland terecht kwamen. Die dapperen die niet wilden buigen, hebben zeker ook recht op een blijk van dankbaarheid van het land.

Er zijn ook de Belgische zeelieden van de koopvaardijvloot en van de krijgsmarine die, ten koste van groote offers, heldhaftig op zee hebben gediend en aldus onschatbare zedelijke en materiele diensten aan België en zijn Kolonie hebben bewezen, en met eer hun bijdrage hebben geleverd tot de oorlogsinspanning van de Vereenigde Naties.

Er zijn, ten slotte, al de Belgen die hun verantwoordelijkheid hebben genomen door den verborgen strijd tegen den overweldiger te voeren, door een beweging op touw te zetten om den geest van verzet in het Land levendig te houden, door het verspreiden van sluikbladen, inlichtingen, door het plegen van sabotage of van gewapend verzet. Een groot aantal hunner hebben met hun leven en met hun vrijheid deze actie, in dienst van het Binnenlandsch Front, bekocht.

Il importe donc de créer une loi nouvelle consacrant les droits de tous ceux que nous venons de citer, à obtenir des chevrons de front, d'un modèle différent de ceux de la campagne 1914-1918 ainsi que d'une juste indemnité pécuniaire, modeste affirmation de la gratitude de tout un peuple.

Het komt er dus op aan een nieuwe wet in te voeren waarbij de rechten van allen die wij hierboven hebben opgesomd, worden bekrachtigd en waarbij, als bescheiden blijk van de dankbaarheid van gansch een volk, frontstrepen van een verschillend model van deze van den veldtocht van 1914-1918, evenals een billijke geldelijke vergoeding, worden toegekend.

Ernest DEMUYTER.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE PREMIER.

Il est créé des chevrons de front d'un modèle différent de celui des chevrons de front de la guerre de 1914-1918.

ART. 2.

Ces chevrons sont attribués dans les cas suivants :

1° Aux combattants de la campagne des dix-huit jours ayant effectivement combattu ainsi qu'à ceux qui ont été faits prisonniers, et qui sont restés en captivité, à la condition qu'ils ne se soient rendus qu'après avoir épuisé tous les moyens de défense mis à leur disposition;

2° Aux militaires mobilisés en Afrique et qui ont effectivement participé à des campagnes hors du territoire de la Colonie, aux côtés des armées alliées;

3° Aux Belges réfugiés à l'étranger ou qui y résidaient et qui, mobilisés en Grande-Bretagne ou sur tout autre territoire des Nations Unies, ont pris part à des combats;

4° Aux évadés des territoires occupés ou des camps de concentration, soit qu'ils aient réussi à gagner la Grande-Bretagne, le Congo belge ou tout autre territoire des Nations Unies, soit qu'ils aient été emprisonnés, à la suite de leur tentative, dans des camps de Belgique, de France, d'Espagne ou d'Allemagne.

5° Aux marins belges des marines marchande et militaire qui ont navigué sur navire belge ou allié au cours de cette guerre.

6° Aux Belges résistants ayant servi le Pays d'une façon tangible et effective durant l'occupation ennemie.

ART. 3.

Les chevrons de front seront accordés d'après les modalités suivantes appliquées aux divers cas repris par l'article 4 de la présente loi. Dans le cas 1° : un chevron de front aux combattants effectifs de la campagne des dix-

WETSVOORSTEL

EERSTE ARTIKEL.

Er worden frontstrepen ingevoerd van een verschillend model van de frontstrepen van den oorlog 1914-1918.

ART 2.

Die strepen worden in de volgende gevallen verleend :

1° Aan de strijders van den achttiendaagschen veldtocht die werkelijk strijd hebben geleverd, alsook aan diegenen die krijgsgevangen werden gemaakt en in krijgsgevangenschap zijn gebleven, onder voorwaarde dat zij zich slechts hebben overgegeven na al de te hunner beschikking gestelde verdedigingsmiddelen te hebben uitgeput;

2° Aan de in Afrika gemobiliseerde militairen die werkelijk deel hebben genomen aan veldtochten buiten het grondgebied der Kolonie, aan de zijde der geallieerde legers;

3° Aan de naar het buitenland gevluchte of in het buitenland verblijvende Belgen die, in Groot-Brittannië of op elk ander grondgebied der Vereenigde Naties gemobiliseerd zijnde, aan gevechten hebben deelgenomen;

4° Aan de ontvluchten uit de bezette gebieden of uit de concentratiekampen, die ofwel er in zijn geslaagd Groot-Brittannië, Belgisch-Congo of elk ander grondgebied der Vereenigde Naties te bereiken, ofwel, naar aanleiding van hun poging, werden gevangengezet in kampen in België, Frankrijk, Spanje of Duitschland.

5° Aan de Belgische zeelieden van de koopvaardijvloot en de krijgsmarine die tijdens dezen oorlog op een Belgisch of geallieerd schip hebben gevaren.

6° Aan de Belgen die in den Weerstand hun Land op tastbare en doeltreffende wijze gedurende de vijandelijke bezetting hebben gediend.

ART. 3.

De frontstrepen worden verleend met inachtneming van de volgende modaliteiten, toegepast op de verschillende in artikel 4 dezer wet voorziene gevallen. In het 1ste geval : een frontstreep aan de werkelijke strijders van den acht-

huit jours ou à ceux qui ont été faits prisonniers dans les conditions reprises au même alinéa.

Dans les cas 2° et 3° : un premier chevron pour une présence réelle de six mois au combat ou dans les armées en campagnes; les chevrons suivants seront attribués pour chaque période supplémentaire de six mois.

Dans le cas 4° : un premier chevron pour une présence de six mois dans un camp de concentration ainsi qu'un chevron supplémentaire par nouvelle période de six mois, lesdits six mois pouvant être complétés, dans le cas d'une évasion finalement réussie, par les mois de présence réelle dans une unité belge ou des Nations Unies en campagne.

Dans le cas 5° : un premier chevron pour une présence réelle de six mois dans les marines militaire ou marchande; les chevrons suivants seront attribués pour chaque période supplémentaire de six mois.

Dans le cas 6° : un premier chevron de front pour une participation *active et continue* au service du Front Intérieur pendant une année; les chevrons suivants seront attribués pour chaque période supplémentaire de six mois.

ART. 4.

Une Commission militaire sera créée par arrêté royal à l'effet d'établir, par toutes preuves péremptoires, que les conditions exigées par le 1° et le 4° de l'article 5 sont bien remplies par l'intéressé solliciteur.

ART. 5.

Le droit aux chevrons de front ainsi qu'aux avantages y attachés ne sera pas reconnu aux militaires, aux marins et aux résistants faisant partie des forces des Nations Unies et qui auraient obtenu des avantages similaires des dites Nations Unies.

ART. 6.

Il sera attribué aux bénéficiaires des chevrons de front une allocation insaisissable de 75 fr. par mois de service accompli et donnant droit à l'obtention de chevrons.

ART. 7.

Tout mois commencé dans le service sera compté au taux le plus favorable.

ART. 8.

Le temps passé à la suite d'une condamnation en détention ou dans une formation disciplinaire ne donne pas droit à l'une des allocations prévues à l'article 8.

Sont exclus de l'application de la présente loi les militaires, les marins et les résistants, condamnés du chef des infractions graves qui seront déterminées par arrêté royal. Cette déchéance ne s'applique pas à ceux qui ont été réhabilités.

tiendaagschen veldtocht of aan hen die, onder de in dezelfde alinea voorziene voorwaarden, werden gevangen genomen.

In de gevallen, voorzien sub 2° en 3° : een frontstreep voor een werkelijke aanwezigheid van zes maanden in den strijd of bij de legers te velde; de volgende strepen worden toegekend voor elk bijkomend tijdperk van 6 maanden.

In het 4° geval : een eerste streep voor een aanwezigheid van zes maanden in een concentratiekamp, alsook een bijkomende streep voor elk nieuw tijdperk van zes maanden, met dien verstande, dat die zes maanden mogen worden aangevuld, in geval van een uiteindelijk geslaagde ontvluchting, met de maanden werkelijke aanwezigheid in een Belgische eenheid of in een eenheid der Vereenigde Naties te velde.

In het 5° geval : een eerste streep voor een werkelijke aanwezigheid van zes maanden in de koopvaardijvloot of de krijgsmarine; de volgende strepen worden toegekend voor elk bijkomend tijdperk van zes maanden.

In het 6° geval : een eerste frontstreep voor een *werkelijke en bestendige* deelneming in den dienst van het Binnenlandsch Front gedurende een jaar; de volgende strepen worden toegekend voor elk bijkomend tijdperk van zes maanden.

ART. 4.

Bij Koninklijk besluit wordt een militaire Commissie opgericht, ten einde, door middel van alle afdoende bewijzen, uit te maken dat de bij 1° en 4° van artikel 5 vereischte voorwaarden wel door den aanvragenden belanghebbende worden vervuld.

ART. 5.

Het recht op frontstrepen alsook op de daaraan verbonden voordeelen wordt niet toegekend aan de militairen, zeelieden en leden van den Weerstand die deel uitmaken van de strijdkrachten der Vereenigde Naties en die gelijkaardige voordeelen mochten hebben bekomen van vermelde Vereenigde Naties.

ART. 6.

Aan de verkrijgers der frontstrepen wordt een niet voor beslag vatbare uitkeering van 75 frank toegestaan per maand bewezen dienst, recht gevend op het bekomen van strepen.

ART. 7.

Elke maand, in dienst begonnen, wordt in aanmerking genomen tegen het voordeeligste bedrag.

ART. 8.

De tijd, ten gevolge van een veroordeeling doorgebracht als gevangene of in een tuchtformatie, geeft geen recht op de bij artikel 8 voorziene uitkeeringen.

Vallen buiten de toepassing dezer wet, de militairen, zeelieden en leden van den Weerstand, veroordeeld wegens de zwaarwichtige misdrijven, die bij Koninklijk besluit zullen bepaald worden. Deze uitsluiting is niet van toepassing op degenen, die in eer werden hersteld.

ART. 9.

Les allocations revenant à la date de leur décès aux militaires ou assimilés, aux marins et aux résistants morts au cours de la campagne seront recueillies par leurs veuves et par leurs héritiers en ligne directe ascendante et descendante, d'après les règles édictées par le Code civil en matière de succession et ce sans préjudice des dispositions légales en ce qui concerne les pensions et les chevrons de front

ART. 10.

La liquidation et le paiement des allocations prévues par la présente loi seront effectués par les soins de l'institution dénommée « Fonds des Combattants » et qui a été organisée par l'article 7 de l'arrêté royal du 15 août 1920 accordant un témoignage de reconnaissance aux militaires de la campagne 1914-1918 et dont la compétence sera étendue à l'application de la présente loi.

ART. 11.

Il sera fait annuellement un rapport aux Chambres pour l'exécution de la présente loi.

ART. 9.

De uitkeeringen die toekomen, op den dag van hun overlijden, aan de militairen of gelijkgestelden, aan de zeelieden en aan de leden van den Weerstand, die in den loop van den oorlog zijn gestorven, worden door hun weduwen en hun erfgenamen in de rechte opgaande of nederdalende linie opgetrokken volgens de regelen, door het Burgerlijk Wetboek bepaald in zake erfopvolging, en wel onverminderd de wetsbepalingen betreffende de pensioenen en de frontstrepen.

ART. 10.

De bij deze wet voorziene uitkeeringen worden vereffend door een instelling, genaamd « Strijdersfonds », ingericht bij artikel 7 der wet van 25 Augustus 1920, waarbij aan de militairen van den oorlog 1914-1918, een blijk van dankbaarheid wordt verleend, en waarvan de bevoegdheid wordt uitgebreid tot de toepassing van deze wet.

ART. 11.

Jaarlijks wordt bij de Kamers verslag uitgebracht over de uitvoering van deze wet.

Ernest DEMUYTER,
G. HOYAUX,
O. BEHOGNE,
M. DEVEZE,
H. GLINEUR.
